

NEDERLANDSE VERENIGING

Familie- en erfrecht
Advocaten
Scheidingsmediators

GEDRAGSCODE

voor

de vFAS-ADVOCAAT

vastgesteld 08-06-17

Inleiding

Voor de leden van de vFAS bestaat, naast de gedragsregels voor de advocatuur van de NOvA, de gedragscode van de Raad voor Rechtsbijstand voor familierechtadvocaten die op basis van een toevoeging een cliënt willen kunnen bijstaan in een familiezaak (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0032740/2013-07-01#Bijlage4>, de gedragsregels voor de voor de vFAS-advocaat scheidingsmediator (het vFAS-lid dat optreedt als mediator en twee partijen bijstaat), sinds 8 juni 2017 tevens de Gedragscode voor de vFAS-advocaat.

Doel

De vFAS is van mening dat van een familie- en erfrechtadvocaat van de vFAS een specifieke attitude verwacht mag worden. Waar hieronder over een familierechtadvocaat wordt gesproken, wordt daarmee ook een erfrechtadvocaat bedoeld.

In artikel 10a lid 1 van de Advocatenwet zijn de navolgende kernwaarden voor alle advocaten vastgelegd: vertrouwelijkheid, onafhankelijkheid, deskundigheid, integriteit en partijdigheid.

De vFAS is van mening dat voor een familierechtadvocaat een aantal extra kernwaarden geldt:

1. Transparantie
2. Oplossingsgerichtheid
3. Constructief
4. Respectvol
5. Zorgvuldigheid
6. Betrokkenheid
7. Inlevingsvermogen

De vFAS verwacht dat de gedragscode zal bijdragen aan een verdere bewustwording bij de advocaten werkzaam binnen het familierecht en hoopt dat de leden van de vFAS hiermee elkaar kunnen en zullen aanspreken op elkaars houding en gedraging. Dit laatste overigens zonder dat dit ertoe leidt dat advocaten of partijen zich bij de vFAS (kunnen) beklagen over het handelen en/of de attitude van een vFAS-lid.

De vFAS beoogt met deze gedragscode bij te dragen aan een passende praktijkuitvoering van de familierechtadvocaat.

De vFAS heeft niet de bevoegdheid om normen mee te geven aan alle advocaten die zich met het familierecht bezighouden. Toch is de vFAS van mening dat deze normen voor alle familierechtadvocaten en niet voor alleen advocaten van de vFAS zouden moeten gelden. De vFAS roept dan ook de Nederlandse Orde van Advocaten en de daarmee verbonden organen op zich uit te spreken voor de gedragscode, in die zin dat zij zal gelden voor alle advocaten die zich met het familierecht bezighouden.

Gedragscode voor de vFAS advocaat

1. DE vFAS-ADVOCAAT IS VANAF HET BEGIN TRANSPARANT OVER DE HOEDANIGHEID WAARIN HIJ OPTREEDT: ALS MEDIATOR ÓF ALS ADVOCAAT VAN ÉÉN VAN DE PARTIJEN.

Binnen de vFAS is het niet toegestaan om als advocaat twee of meer partijen bij te staan. Een advocaat staat één partij bij, een mediator staat twee of meer partijen bij. De enige uitzondering hierop is de erfrechtadvocaat die meerdere erfnamen met gelijke belangen bijstaat.

Uit tuchtrechtelijke jurisprudentie volgt dat een familierechtadvocaat, wanneer deze optreedt voor twee personen, steeds geacht wordt werkzaam te zijn in de hoedanigheid van mediator en daardoor gehouden is aan de regels, zoals neergelegd in de Statuten, de vFAS-gedragsregels, de mediationovereenkomst en onderworpen is aan het vFAS klacht- en tuchtrecht.

Het is dus als vFAS-advocaat niet toegestaan als gemeenschappelijk advocaat voor twee scheidende partijen in rechte op te treden zonder mediationovereenkomst. Daaronder zijn begrepen de situaties waarin de vFAS-advocaat een gemeenschappelijk scheidingsverzoek indient:

- waarbij bijvoorbeeld een notaris, accountant of (internet-)mediator het convenant heeft opgesteld.
- waarin de advocaat slechts voor één partij optreedt en de andere partij geen advocaat heeft.

2. DE vFAS-ADVOCAAT ONTMOEDIGT OPVATTINGEN WAARBIJ ZAKEN GEWONNEN OF VERLOREN WORDEN.

Van de vFAS-advocaat wordt verwacht dat hij niet in termen van winnen of verliezen spreekt. Ook ontmoedigt hij bij derden het gebruik van dergelijke termen. In familiezaken is het van belang dat de verhoudingen tussen partijen genormaliseerd worden en dat een passende regeling wordt gevonden die door alle partijen gedragen wordt, in het uiterste geval door een beslissing van de rechter. Het past dan niet om te spreken van winnen of verliezen omdat die termen partijen verder uiteendrijven.

3. DE vFAS-ADVOCAAT STAAT EEN CONSTRUCTIEVE EN OPLOSSINGSGERICHTE BENADERING VOOR.

In familierechtzaken moet ernaar gestreefd worden om conflicten op constructieve wijze en in overleg op te lossen. Doel is te streven naar een nieuw en houdbaar evenwicht, waarbij het familierechtelijk geschil op een voor alle betrokken partijen, inclusief de kinderen, aanvaardbare wijze wordt geregeld. De basishouding van de vFAS-advocaat is probleemoplosser en bruggenbouwer. Daarbij heeft het voorkomen van escalaties en een langdurige juridische strijd de prioriteit van de vFAS-advocaat.

De vFAS-advocaat, die een cliënt op de achtergrond in een mediation adviseert, houdt er bij zijn advisering rekening mee het proces van mediation te bevorderen.

4. DE vFAS-ADVOCAAT PROBEERT DE EMOTIES VAN DE CLIËNT TE REGULEREN EN EEN CONFLICT TE VOORKOMEN DAN WEL TE DEËSCALEREN.

De vFAS-advocaat legt zijn cliënt uit dat negatief en wraakzuchtig gedrag disfunctioneel is. De vFAS-advocaat herkent de emoties van de cliënt, houdt professionele distantie en wakkert deze niet aan.

5. DE vFAS-ADVOCAAT STELT ZICH RESPECTVOL OP IN RELATIE TOT ALLE BETROKKENEN IN HET PROCES.

De advocaat speelt altijd op de bal en nooit op de man. Wanneer de vFAS-advocaat inhoudelijk een stevig standpunt inneemt, realiseert hij zich de mogelijke gevolgen voor partijen en andere betrokkenen en houdt hij daar rekening mee bij de verwoording van het standpunt van zijn cliënt door zich respectvol naar de andere partij op te stellen.

Het mag van de vFAS-advocaat worden verwacht dat hij kritisch blijft ten aanzien van de door emoties gevoede wensen van zijn cliënt. Dat betekent dat er ook in een procedure professionele distantie moet zijn tussen de advocaat en zijn cliënt. Van de advocaat mag een fatsoenlijke proceshouding worden verwacht.

6. DE vFAS-ADVOCAAT STIMULEERT EN STAAT OPEN VOOR OVERLEG.

De vFAS-advocaat stimuleert zijn cliënt om in overleg te gaan met de andere partij en diens advocaat, ook als er al een procedure aanhangig is.

Inhoudelijk overleg houdt in dat niet alleen standpunten worden uitgewisseld, maar door beide advocaten doorgevraagd wordt naar de achterliggende belangen. In overlegsituaties wordt gestreefd naar een goede sfeer en gelijkwaardigheid van partijen.

7. DE vFAS-ADVOCAAT START IN BEGINSSEL DE ZAAK NIET MET EEN PROCEDURE, MAAR MET EEN 'EERSTE BRIEF' AAN DE WEDERPARTIJ OF OVERLEG MET (DE ADVOCAAT VAN) DE WEDERPARTIJ

Het eerste contact dat de vFAS-advocaat met de wederpartij heeft, is vaak bepalend is voor het verdere verloop van de zaak. Emoties spelen in het erfrecht en familierecht, zeker in geval van een echtscheiding, een grote rol. Het is de kunst om te zoeken naar een balans tussen het belang van de cliënt in zijn mogelijke wens om met voortvarendheid te handelen en de verwerking en anticipatie op de scheiding door de wederpartij. Er zijn natuurlijk situaties denkbaar waarin niet met een procedure kan worden gewacht.

De inhoud en toonzetting van een eerste brief, waarin een uitnodiging tot overleg wordt gedaan en de andere partij geadviseerd wordt zich te wenden tot een in het familierecht (of indien toepasselijk: het erfrecht) gespecialiseerde advocaat, zijn belangrijk. De andere partij moet in beginsel voldoende gelegenheid krijgen om zich van juridische bijstand te voorzien, de impact van de boodschap te verwerken en eventuele stukken te verzamelen.

8. DE vFAS-ADVOCAAT HOUDT REKENING MET DE BELANGEN VAN DE KINDEREN EN INFORMEERT ZIJN CLIËNT OVER DE GEVOLGEN DIE EEN SCHEIDING KAN HEBBEN.

Het is belangrijk te onderkennen welke verantwoordelijkheid de advocaat naar kinderen van partijen heeft. Er kan immers een spanningsveld zijn tussen de wensen van de cliënt en de belangen van de kinderen van partijen.

De vFAS-advocaat is zich er van bewust dat wanneer ouders gaan scheiden de kinderen er behoefte aan hebben dat hun ouders worden geholpen om samen te werken en op een constructieve wijze opnieuw invulling te geven aan het ouderschap.

9. VAN DE vFAS-ADVOCAAT WORDT VERWACHT DAT HIJ DE CLIËNT INFORMEERT OVER DE JURIDISCHE, EMOTIONELE EN FINANCIËLE IMPACT VAN DE SCHEIDING.

In familierechtelijke kwesties is de impact vaak groot op de partijen en hun eventuele kinderen. Een scheidingsproces kan grote emotionele en financiële gevolgen hebben. Van de vFAS-advocaat mag worden verwacht dat ook die aspecten aandacht krijgen.

10. DE vFAS-ADVOCAAT STAAT ZIJN CLIËNT DESKUNDIG BIJ.

Van de vFAS-advocaat mag worden verwacht dat hij zijn juridische vakkennis up-to-date houdt, zodat hij met kennis van zaken zijn cliënt bijstaat.